

VIIKINKIEN VALTAKUNTA -SARJA

»Viihdyttävä...
Tonny Gulløv
osaa asiansa.»

FYENS STIFTSTIDENDE

TONNY GULLØV

Suomentanut Leena Virtanen

KUNINKAAN SUKUA

WSOY

TONNY GULLØV

KUNINKAAN SUKUA

Suomentanut Leena Virtanen

werner söderström osakeyhtiö
helsinki

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta käännöstyön tukemisesta.

Ensimmäinen painos

Tanskankielinen alkuteos

En konges æt

Copyright © Tonny Gulløv, 2017

Suomenkielinen laitos © Leena Virtanen ja WSOY 2025

Britannian kartta © Daniel Sauthoff

Tanskan kartta © Peter Palm, Berlin

ISBN 978-951-0- 50213-6

Painettu EU:ssa

Werner Söderström Osakeyhtiö

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@wsoy.fi

Anettelle, Annalle & Williamille

Tekijän alkusanat

Kuninkaan sukua on Viikinkien valtakunnan tapaan minun tulkintani Tanskan kansakunnan synnystä. Kirjoittaessani olen yrittänyt huomioida niitä hyvin epätarkkoja teorioita, joita Gorm Vanhan ja Harald Sinihampaan ajoista on esitetty. Kovinkaan monet eivät ole keskenään samaa mieltä kovinkaan monista tuohon Tanskan historian tärkeään ajanjaksoon liittyvistä seikoista. Mutta sehän ei tee historiasta vähemmän jännittävää – päinvastoin!

Tonny Gulløv
Kööpenhaminassa 2017

Prologi

Minä olen Ulv, Vendinmaan jaarli Palnan ja Ingeborg Ottarin-tyttären poika, Odins vin kupeessa kohoavan Norneborgin herran, jaarli Ottar Vanhemman lapsenlapsi – jaarli Palnatoke olen niille, jotka minua pelkäävät taikka eivät ole poikasesta saakka tunteneet. Äitini on isäni lailla Valhallassa, vaikka naiset harvoin Odinin halliin päätyvät, sillä vanhemmistani kumpikaan ei kuollut tautivuoteeseen tai vanhuuteen. Heidät vei Midgårdista tuhoisa tuulenpuuska, samanlainen kuin se, joka poltti sukuni vanhan linnan Norneborgin maan tasalle ja jätti minut yhtä köyhäksi kuin olin ollut silloin, kun vartuin Britanniassa tai kun istuin kolme vuotta kahleissa Merikäärmeen soutupenkissä ja raadoin laivaorjana. Se, että selvisin orjuudesta hengissä, on ihme, jonka Odin saa luvan minulle selittää kun kerran kohtaamme, sillä olen totta vie ollut aikamoinen rääväsuu koko ikäni.

Olin seitsemäntoista kun autoin *rakasta* enoani jaarli Ottar Nuorempaa taistelussa Fynin saaren herruudesta jaarli Silfraskallia vastaan. Näin sukuni äkäisen päämiehen kaatuvan sen samaisen hulluuden seurauksena, joka kuohuu monissa muissakin sukuni miespuolisissa jäsenissä. Näin enoni hetyymättömän kilpailijan Silfraskallin, hopeaväen kuninkaan, kuolevan polvilleen Jyllannin kuningas Gormin eteen – vaikka ei hän sentään polvistunut, lyyhistyi vain hengetönä maahan. Näin hulluutta, hurjuutta, petosta ja silkkaa typeryyttä, näin urotekoja ja luhistumisia. Jälkeenpäin sain Skjalm Valkeanahkalta

kuulla, että kahden jaarlin kuolema oli ollut parasta, mitä Fynin saarelle saattoi tapahtua. Skjalm Valkeanahka on melkein koko elämänsä odottanut Sjellannin ja Skoonen valtiaan, Sigfred Leirenkuninkaan kuolevan jotta voisi palata sukunsa tykö Sjellantiin, ja Skjalm tietää yleensä paremmin kuin moni muu.

Ainakin Skjalm tiesi paremmin kuin muuan seitsemäntoista kesää nähnyt nulikka, joka totta vie tunsu itsensä paljon vanhemmaksi ase kädessä – Tor kuiskii näet korvaani aina kun kiivastun ja karjuu kun taistelen. Ikävä kyllä minulla ei ole yhtä paljon taitoa viisaiden sanojen käyttelyssä kuin minulla on onnea taistelussa. Olen paha suustani, ja juuri hävyttömyyteni onkin usein vienyt minut sellaisiin vaikeuksiin, joissa Torin ääni alkaa kaikua korvissani. Koko pitkän elämäni olen kamppaillut terävän kieleni kanssa mutta löytänyt sentään kohutuullisen tasapainon. Sen ansiosta olen elänyt niin vanhaksi, että kuulen enää vain Torin pilkkanaurun, jos tartun miekkaan. Mutta miekka minulla on aina vyölläni ja öisin vuoteeni vieressä, sillä en aio kuolla kunniatta. Minä *haluan* Valhallaan, sillä siellä ovat ne harvat ihmiset, joista olen pitkän elämäni aikana välittänyt – yhdessä monien sellaisten kanssa, jotka olen teurastanut. Voi toki olla, että aikani ja voimani ehtyvät lopulta niin, ettei käteni jaksa enää kohottaa edes puurolusikkaa, eivätkä valkyyriat viitsi tulla noutamaan raihnaista ruumistani. Yhtä kaikki Tor ja Odin ovat minun jumalani ja niin väkeviä, että heitä en aio pettää – toisin kuin monet muut, jotka ovat valinneet sen surkean raukan, joka riippuu ristillä naulat kämmmenten ja jalkaterien läpi lyötynä. Moinen mies, joka uskoo heikkouteen ja hullujen hölinöihin, on mies vailla selkärankaa ja tuomittu Niflheimiin. Ja jumalat sen tietävät, että lukuisat kirkonmiehet ovat viekkailia ja kyykäärmeen myrkyä tihkuvilla sanoillaan yrittäneet vietellä minua luopumaan jumalistani. Heidän puheensa ovat kuitenkin kaikuneet kuuroille korville.

Eivät edes piispa Poppon lupaukset minua huijaa siihen hetteikköön, jossa hän Valkeine Kristuksineen on saanut lujan otteen Harald Gorminpojan säälistävästä miehuudesta. Vaikka minua vikiteltäisiin taivaitten valtakunnalla tai uhkailtaisiin kiirastulella ja helvetillä, niin minun jumalani asuvat Asgårdissa. Samoja jumalia palvoo myös Sven Haraldinpoika, ja siinä onkin mies paikallaan.

Tuolle kaikelle minulla ei kuitenkaan ollut vielä sanoja sinä talvena, kun kuningas Gorm saapui yli tuhannen soturin kanssa Fynille ja Norneborgin linnaan juuri kun jaarli Ottar ja Silfraskalli olivat ottaneet toisensa hengiltä. Silloin tiesin vain, että Eskil Yksisilmä, se sianpaska, oli minulle miekan velkaa ja että olin valmis polttamaan kaiken omaisuuden, jonka Ott Ottarinpoika, minun *rakas* serkkuni, oli julistanut omakseen. Sellainen minä olin ja samanlainen olen vielä tänäkin päivänä – sellaista sukua minä olen!

Nyt annan kuitenkin sanojeni virrata siinä järjestyksessä kuin niitä muististani tupsahtelee. Ja sen jälkeen jää Poppon pikku oppipojan penteleen, Edmund Yksinkertaisen tehtäväksi lajitella ne kuten parhaaksi näkee. Siihen Edmundilla sentään riittää näkemystä, muuten hänen selkänahkaansa toden totta jo aristaisi.

KUNINKAAN SUKUA

I

Tarkalleen kahdeksantoista päivää sen jälkeen, kun Fynin kaksi mahtavaa jaarlia olivat kaatuneet, pidettäisiin Langeskovn Rønningessä käräjät, joilla Fynin vapaiden miesten oli määrä valita mailleen kuningas. Käräjiä piti Jyllannin kuningas Gormin suureksi harmiksi vartoa päiväkausia siitä syystä, että niin merkittävä kokous tuli järjestää täydenkuun aikaan, ei ennen.

Eikä käräjiä olisi muutenkaan voinut aloittaa yhtään aikaisemmin, vaikka sää olikin Fynillä lauhtumassa ja lumi alkanut pikkuhiljaa sulaa. Odins vissä maata piti lämmittää tulella ja kuravelli lapioida pois, ennen kuin taistelussa kaatuneet voitiin lähettää Valhallaan edes mitenkuten säädyllisesti.

Ei Rønningen käräjiä toki henkivartiomiesten hautaaminen viivytännyt. Syynä oli kahdesta kaatuneesta jaarlista toinen: Hopeain Kilpi, mies joka oli julistanut itsensä Fynin kuninkaaksi. Hänen hautajaisensa järjestettiin Ladbyssä Fynin koillistrannalla, missä Allen suku tapasi saatella kuolleet kuninkaansa ja ylimyksensä hautaan. Iänikuisen ja itsepäisen kilpailijansa ja vihollisensa, *rakkaan* enoni jaarli Ottarin tapaan Silfraskalli oli kuollut ase kädessä, tarkemmin sanoen kirves. Niin mahtavia herroja tuli kunnioittaa arvonsa mukaisin hautajaismenoin ja -pidoin, jotka soisivat heille kunniaa kuoleman jälkeenkin sekä paikan Valhallassa. Ottarin saatto Odinin halliin oli heijastellut hänen saitaa luontoaan, kun hän oli vielä Midgårdin kamaraa tallannut, sekä hänen tapaansa piestä kaikki, jotka olivat olleet hänen

kanssaan eri mieltä, ja katkaista kaula jok'ikiseltä Silfraskallin viestintuojalta. Niin, enoni oli ollut saita, kiivasluontoinen ja mielenvikainen mies, mutta hän kaatui todellisen soturin lailla. Hänen hautajaisensa eivät ehkä olleet suurelliset mutta yhtä kaikki soturin arvoiset.

Jaarli Ottarin ruumisrovio, joka tahattomasti riistäytyi vallan *mahtavaksi*, sytytettiin jäihin juuttuneeseen pikku snekkaan, toiseen niistä jotka oli ankkuroitu Norneborgin laituriin. Aslak, Ottarin vouti, oli laittanut hautalaivan niin hienoksi kuin vaatimaton pursi antoi myöten, mutta jaarlin ruumisrovio roihautti lopulta koko Norneborgin liekkeihin, ja niin mokoma sianpaska vei minun sukulinnani mukanaan Valhallaan.

Vaikka vain Skjalm Valkeanahka, Ryesborgin Torste ja Ymer olivat tienneet aikeistani vaatia Norneborgia itselleni, nauraa räkätti *rakas* serkkuni Ott Ottarinpoika tikahtuakseen vilkuillessaan minua Norneborgin liekkien kajossa. Olin vihannut Ottia kiihkeästi jo sitä ennen, eikä hänen pilkkanaurunsa tunteitani ainakaan liennyttänyt.

Ott ja minä olimme ottaneet yhteen niin sanoin kuin miekoin jo ennen kuningas Gormin saapumista Fynille, mutta Gorm ei sallinut minun teurastaa serkkuaani vaikka tämä olikin luopio taisteltuaan Silfraskallin puolella, omaa isäänsä jaarli Ottaria vastaan. Samaisesta syystä minä pidin itseäni Norneborgin laillisena perijänä ja valtiaana ja odotin vaatimuksilleni kuningas Gormin tukea. Jaarli Ottar ei kuitenkaan ollut vannonut uskollisuutta yhdellekään herralle, ei edes Gormille. Hän ei siis ollut ollut Gormin miehiä, eikä Ott siten voinut olla Gormin vihollinen. Ja sen käsitettyäni minun mielialani ei ainaakaan kohentunut.

Oikeastaan Silfraskalli oli ollut paljon jaarli Ottaria vahvempi, mutta *rakas* enoni oli aina tuntenut itsepintaista tarvetta leikkiä metsärosvoa, ja niinpä hän oli kerran huonoksi onnekseen tuikannut Silfraskallin sisarenpojan hengiltä. Siitä Silfraskalli raivostui niin että yritti puolestaan ottaa Ottarin hengiltä. Juuri sellainen vaikutus enollani sattui olemaan ihmisiin, myös sääliittäviin sisarenpoikiinsa, minuun ja serkkuuni Torsteen. Ja minä tiedän, mistä puhun, sillä olen suvustamme se, joka muistuttaa luonnoltaan Ottaria eniten. En ole siitä mitenkään erityisen ylpeä, mutta vuosien vierieessä olen

huomannut, että kykyni ajaa toisia hulluuden partaalle voi oikein käytettynä olla hyvinkin hyödyllinen. En kuitenkaan tiennyt sitä vielä silloin, kun Norneborg paloi maan tasalle ja minä kihisin raivosta.

Olin jo nähnyt itseni Norneborgin mahtavana herrana, ja kun linnasta lopulta jäi jäljelle vain kasa tuhkaa, tunsin olevani heikommassa asemassa kuin Torste. Hän perisi Suuren selän rannalla Jyllannissa kohoavan Ryesborgin isältään jaarli Nilsiltä. Ja vaikka Torste olikin tätini Heldiksen poika ja olimme nyt ystäviä ja tovereita – mikä oli kylläkin vaatinut melkoisen määrän kovia sanoja ja aseitten kalistelua – minulle sopi silti parhaiten, että olimme tasavertaisia. Aivan kaikessa.

Ja koska muistutin vasta edesmennyttä enoamme meistä kahdesta enemmän, minun teki vietävästi mieli piestä joku. Mieluiten toinen serkkuni Ott, se sianpaska.

Oli päätetty, että Silfraskallin hautajaisten jälkeen matkaisimme Ladbystä kiireesti Langeskovn Rønningeen, missä Fynin seuraava kuningas valittaisiin Suurkäräjillä. Kuningas Gorm oli komentanut minut ja Torsten saapumaan käräjäpaikalle ja karauttanut sitten ratsain edeltä jaarli Nilsin, Kova-Gunnin ja Skjalm Valkeanahkan kanssa. Meillä ei ollut hevosia, mutta oli meillä sentään jättiläismäinen Ymer: hän saisi olla kuormajuhtana ja kantaa teltan, jossa yöpyisimme Rønningessä, niin puisen kehikon kuin telttakankaankin. Kun minä aloin marmattaa teltassa nukkumisesta, Torste vain ilmoitti, että muuta vaihtoehtoa ei ollut, sillä käräjien aikaan Rønningen kaikki ladot, talot ja hallit olivat aina täynnä väkeä.

Ei minulla rehellisesti sanoen ollut mitään sen kummempaa telttaa vastaan, minun teki vain mieli valittaa. Ajatukseni pyörivät alituisen Norneborgin menettämisessä ja sen takia olin jatkuvasti vihainen. Ja suuttumushan ei saa viisauttani tai luontoni parhaita puolia kukoistamaan, sillä minulla on taipumusta väkivaltaisuuteen ja kaunan kantamiseen. En kyennyt juuri muusta puhumaankaan kuin Norneborgista, ja olin maalaillut kymmenittäin erilaisia tapoja lahdata Ott.

Torste ja Ymer yrittivät johdatella mietteitäni uusille urille kertomalla, että Gorm Mahtava oli ollut meihin mahdottoman tyytyväinen aina siitä pitäen kun oli lähettänyt meidät matkaan kohti Fyniä Sigfred Leirenkunkaan ja Björn Rautakyljen laivastot kannoillamme. Ystävieni sanat jäivät kuitenkin alakynteeseen kamppailussa vihaani vastaan.

Synkkää mielialaani ei liennyttänyt edes sen muisteleminen, kuinka olimme selvinneet hengissä Sigfredin pojan Vagnin panttivangeiksi joutumisesta ja Silfraskallin piirityksestä ennen kuningas Gormin saapumista Fynille tuhannen taistelijansa kanssa. Ajatus-teni ukkospilveä ei pienentänyt myöskään mahtava tynnyri täynnä saksilaista olutta, jonka Ymer, orjani ja paras ystäväni, oli jostakin saanut käsiinsä.

Aina Ymeriä kuvaillessani Edmund Yksinkertainen tekee ristinmerkin, mutta Ymer tosiaan oli sekä paras ystäväni että orjani. Orja hän oli siitä syystä, että kärsi pelihimosta, joka oli ajanut hänet pelaamaan ja häviämään ensin koko omaisuutensa, sen jälkeen kaiken mitä pystyi lainaamaan, ja lopuksi, pantattuaan itsensä ja oman henkensä, hän oli hävinnyt myös vapautensa. Ymer hävisi pelissä kuin pelissä, sillä hän ei osannut lopettaa. Ja se oli minun onneni. Ymer oli huolehtinut minusta, kun olin päätyntä orjaksi ja kahleisiin samaan soutupenkkiin hänen kanssaan. Myöhemmin olin löytänyt sukuni Jyllannista ja saanut taas vapauteni. Sitten olin pyytänyt tättäni Heldistä, jota pidän omana äitinäni, ostamaan Ymerin minulle. Ymer sai kuitenkin jäädä orjaksi, minun orjakseni, jotta hänen pelihimonsa pysyisi aisoissa. Muuten se olisi maksanut Ymerille sekä minun ystävyteni että hänen henkensä.

Jostain orjani ja paras ystäväni oli siis onnistunut hankkimaan tynnyrillisen tavattoman hyvää olutta. Silkkää ystävällisyyttään Ymer oli hakenut minut ja Torsten paikalle heti anastettuaan tynnyrin härkäkärryistä, jotka joku ajattelematon talonpoika oli jättänyt vartioimatta siksi aikaa kun oli käväissyt tarpeillaan tien poskessa. Voi olla, ettei talonpojalle ollut tullut mieleen, että niin suuri oluttynnyri saattaisi noin vain kadota, mutta kiitos Ymerin valtavan koon ja voimien tynnyri oli ollut poissa ennen kuin mies oli ehtinyt sulloa miehuutensa takaisin tahraisiin pöksyihinsä.

Ymer iski reiän tynnyrin kylkeen ja laski olutta kannuun, joka oli ollut narulla kiinni tynnyrissä. Sitten hän joi lupaa kysymättä ja röyh-täisi, pyyhki vaahdot parrastaan ja hymyili onnellisena.

»Näin erinomaista olutta saakin etsiä kauan tältä paskasaareltä», hän sanoi ja nauroi.

»Tällä paskasaarella päätät vielä päiväsi ja päädyt tunkiolle, jollet varo sanojasi, Ymer», sanoin minä ja aloitin erikseen kehottamatta vanhan tutun yksinpuhelun siitä, että Norneborg oli ollut minun linnani ja että nyt Ottar oli minulle velkaa toisen samanmoisen. Torsten mielestä asia ei ollut ollenkaan niin itsestäänselvä, ja Ymer huokaisi syvään.

»Kuulin Ottin miesten puhuvan yhdestä jaarli Ottarin linnasta puolimatassa Ladbyn ja Langeskovn välillä», Ymer sanoi. »Sinne Ott on asettunut asumaan mustiin puettujen gotlantilaissotureittensa kanssa.» Minä hörppäsin olutkannusta, ja Ymer jatkoi: »Kutsuivat paikkaa Soturilinnaksi, koska Ott oli valloittanut sen mustapukuisine sotureineen jo ennen hyökkäystään Norneborgiin.»

»Vai Soturilinnaksi?» minä puuskahdin.

Ymer nyökkäsi ja otti olutkannun kädestäni kun jähmetyin liikku-mattomaksi ymmärrettyäni, että jaarli Ottarin maihin kuului tiluksia, joista en tiennyt yhtään mitään. Kuten nyt vaikkapa linna, jonka Ott oli vallannut itselleen noin vain. Skjalmin puheiden perusteella tiesin kyllä, että Ottar oli omistanut muutakin kuin Norneborgin, mutta Skjalm oli kertonut enoni muun maaomaisuuden sijaitsevan Fynin kaakkoisosissa.

»Jaarli Ottarin linnat ja tilukset kuuluvat minulle riippumatta siitä, missä päin Fyniä ne ovat», mumisin ja hain Torsten katsetta.

Torste kohautti hartioitaan ja totesi, että perintöriidat harvoin päät-tyivät niin, että kaikki olivat tyytyväisiä. »Ja kun Fynillä ei juuri nyt ole herraa, joka voisi asiassa tuomita, siitä tulee pulmallista», Torste jatkoi.

»Tai sitten helppoa», Ymer tuikkasi väliin ja täytti olutkannun uudelleen.

Minä katsoin vuoroin Torstea ja Ymeriä. »Miten niin helppoa?»

Ymer nieli monta oluthörppyä ennen kuin vaivautui vastaamaan, ja kun hän viimein vastasi, lause alkoi röyhtäyksellä.

»Skool!» naurahti Torste ja hoputti Ymeriä aloittamaan, koska hänen herransa, eli minä, ei ollut kuulu kärsivällisyydestään.

»Saati viisaudestaan», Ymer lisäsi ja hikkasi. »Hmm, aivan. Jos ei ole herraa tai kuningasta riitaa ratkaisemassa, niin silloinhan jokainen mies on oma herransa.»

Huidoin kärsimättömästi käsilläni, ja se taisi paljastaa ettei selitys ollut minusta riittävä.

»Jos Ott väittää, että hänellä on oikeus Ottarin omistuksiin, niin voithan sinäkin väittää samaa. Ja sitten vahvempi voittaa.» Ymerin sanat nostattivat mielessäni riemukkaiden ajatusten aallon: ryöstellä, murhia ja raiskauksia, Ott tekemässä kuolemaa seipään nokassa kädet ja jalat irti hakattuina, keuhkot kylkiluiden lomasta selän läpi revittyinä – verikotkana.

»Niin», lisäsi Torste, »tai viisaampi.»

Kidutuksen ja murhien täyteiset ajatukset haihtuivat, ja jäin tuijottamaan serkkuaani. »Viisaampi?»

Ymer huokaisi ja totesi, että oli häpeäksi Torsten hienolle suvulle antaa vähä-älyisten perheenjäsenten kuljeksia vapaana.

»Niin Ulv, viisaampi voittaa», Torste sanoi. »Ottilla on henkivartiossaan ainakin kuusikymmentä miestä, ja...» Hän vilkaisi ympärilleen. »Meitä on kolme!»

»Neljä, jos Harek lasketaan mukaan», minä huomautin vaikka ymmärsin itsekin, ettei se kovin hääppöiseltä kuulostanut.

»Missä Harek muuten on?» kysyi Ymer kahden valtaisan oluthörpyn välissä.

Siitä minulla ei ollut aavistustakaan, mutta otaksuin Harekin palaa-van, kun hän tuntisi olonsa riittävän turvalliseksi. Pieni marskien mies nimittäin katosi kuin säikky jänis aina taistelun lähestyessä.

»Hän palaa tänä iltana», mumisin ja uppouduin uudelleen verisiin haavekuviini Ottin ja Soturilinnan kohtalosta. »Uskokaa pois.»

Harek ei palannut sen päivän aikana eikä illallakaan, kuten olin ennustanut, mutta kun aamulla kömmin ulos teltasta, hän istui nuotion ääressä. Maassa hänen vieressään lojui rusakko ja lihava kyyhkynen.

»Harek!» minä huudahdin, ja marskimies hymyili iloisesti ja odottavaisesti. »Paistahan kyyhky herrallesi.»

Harekin hymy jäykistyi rahtusen, mutta hän teki kuten pyysin, ja se sai minut vähän paremmalle tuulelle. Mielialaani kohotti varmasti sekin, että Harek pystyisi hankkimaan meille paljon parempaa ruokaa kuin olimme Fynillä saaneet moneen kuunkiertoon. Lisäksi Harekin hienovireinen vaaranvaisto ja kyky liikkua huomaamattomasti tasoitaisivat hiukan sitä, että joukkomme lukumäärä oli niin vaatimaton. Ääneen en kuitenkaan sanonut mitään, tyydyin vain kuolaamaan tuntiessani paistetun kyyhkyn tuoksun.

»Minne olemme matkalla, herra?» Harek kysyi ja leikkasi minulle siivun höyryävän kuumaa kyyhkynrintaa. Poltin kieleni, mutta söin silti koko rintapalan ja huuhtelin sen alas ihanalla Saksin maan oluella ennen kuin vastasin.

»Silfraskallin hautajaisiin Ladbyhyn – kuningas Gormin käskystä.» Röyhkäisin ja hymyilin Ymerille, joka konttasi teltasta nuuhkien ilmaa kuin koira.

»Onko tämä unta vai haistanko vasta paistetun lihan?»

»Anna hänelle koipi, Harek», sanoin ja nousin lähteäkseni vettä heittämään.

Ymerin ääni seurasi perässäni: »Vai että kyyhky, jolla on kaksi koi-pea muttei rintaa laisinkaan?»

Harek aloitti änkyttäen selityksen, jossa ei ollut päätä eikä häntää, ja juuri kun hän alkoi jo toistaa itseään, tuli Torstekin ulos teltasta.

»Tuo pölkypää söi kokonaisen kyyhkynrinnan ja jätti meille pelkät koivet», Ymer sanoi happamana.

»Söikö Harek rintapalan?» Torste kysyi ja haukotteli.

»Ei», sanoi Ymer, »vaan pölkypäistä suurin. Ja kukahan se mahtaisi olla? Mies, joka tunnetaan harvinaisen perusteellisesta pölkypäisyydestään likimain joka käänteessä.»

Oioin vaatteitani ja palasin nuotiolle juuri kun Torste oli aikeissa vastata. Hän vilkaisi ensin Ymerin kyyhkynkoipea, sitten Ymeriä ja viimeiseksi minua.

»Tismalleen!» Ymer tokaisi äkäisesti ja söi kyyhkynkoipensa. »Toista samanlaista pukinpökälettä saisi etsiä kauan.»

Torste teki viisaasti eikä sanonut Ymerille mitään, vaan pyysi sen sijaan Harekia vastedes jakamaan muonamme aina neljään yhtä suureen annokseen, sillä ruokaa ei ollut paljon.

»Tuolta löytyy ruokaa vaikka kuinka», sanoi Harek ja osoitti metsään päin. »Vaikka millä mitalla.»

Torste nyökkäsi mutta sanoi ettei meillä ollut aikaa lähteä metsälle, kun kuningas Gorm odotti meitä Ladbyhyn.

»Metsässä on linna, jonka aitta on täynnä lihaa – sieltä minä kyyhkysen ja rusakonkin hain!»

»Varastitko sinä ruokamme?» kysyin ihastuneena.

Harek nyökkäsi yhtä ihastuneena, ja Ymer oli sitä mieltä, että teki pahaa katsella kahta hymyilevää pölkkypäätä. Ymer tahtoi kuitenkin mieluusti käväistä linnan aitassa, sillä hänellä oli nälkä.

»Linnanherran täytyy olla merkittävä mies. Hänellä on monta henkivartiomiestä eikä heidän kanssaan ole leikkiminen», Harek sanoi.

»Mutta sinäkö luikit aittaan varkaksiin eivätkä he huomanneet mitään?» kysäisi Torste. »Montako henkivartijaa siellä on?»

»Neljäkymmentä», vastasi Harek tarkemmin miettimättä, vaikka tiesin ettei hän osannut laskea kuin kymmeneen. »Ja kaikilla on mustat vaatteet.»

Minun silmäni taisivat levitä samankokoisiksi kuin Torsten. »Mustiin pukeutuneita henkivartiomiehiäkö?»

Harek nyökkäsi ja lisäsi, että jotkut heistä ärjyivät kuin karhut.

Vilkaisin Ymeriä, joka näytti edelleen hapanta naamaa. »Voisiko se olla Ottin Soturilinna, mitä luulet, Ymer?»

Siitä Ymerillä ei ollut aavistustakaan, ja hän ilmoitti ettei lähtisi mukaani tarkistamaan asiaa, oli hän orjani taikka ei. »Vaikka myisit minut jollekulle sinimiehelle Særklandin paahteisilta paskamailta, minä kieltäydyn lähtemästä.» Hän nyökkäsi vielä sanojensa painoksi, ja siitä huomasi, että hän oli sekä nälkäinen että vihainen.

»Voi olla että vielä myynkin, Ymer, mutta juuri nyt meillä on vanhat kalavelat maksettavana ja eväsnyytit täytettävänä.»

Torste katsahti minuun. »Mutta meitä on edelleen vain neljä ja heitä neljäkymmentä», hän sanoi.

Olin eri mieltä Torsten kanssa ja naputin etusormella ohimoani. »Niin kuin Einarilla oli tapana sanoa, Torste: muista käyttää aseista tärkeintä, sitä jota ei paljaalla silmällä näe.»

Torsten mielestä Einar oli sanonut paljon muutakin, mutta hän kehaisi silti, että kerrankin ajatukseni tuntuivat juoksevan vikkelimmin kuin hänen omansa. En enää kuunnellut, sillä kostonhimoinen mieleni oli jo keskittynyt Ottiin ja mahdollisuuteen päästä hänen kimppuunsa.

»Me tiedämme, että he ovat siellä, mutta he eivät tiedä, että me olemme täällä», sanoin. »Ja talonpolttoon ei montaa miekkaa tarvita.»

»Onko siellä koiria, Harek?» Torste kysyi.

Harek ravisti päätään ja sanoi ettei pitänyt koirista.

»Sitten meitä on kaksi», totesin mutta vaikenin kun muistin, että Torste oli sen sortin petojen suuri ystävä – mitä isompi rakki, sen parempi.

»Onko heillä tarpeeksi miehiä vahdissa?» kysyi Ymer, joka oli näköjään jo unohtanut, että olin syönyt paistetun kyyhkyn melkein kokonaan, ja tahtoi sittenkin innokkaasti ryöstöretkelle kanssani.

Harek nyökkäsi ja sanoi, että vartiomiehiä oli aina vähintään neljä, mutta yöaikaan kaksi heistä yleensä nukkui yhtä sikeästi kuin loputkin miehet. »Linnaa ympäröi paalumuuri, ja se on melko syvällä metsässä pienellä niemellä lammen ja joen välissä. Muurien sisäpuolelle on mahdoton livahtaa huomaamatta.» Harek katsoi minua, ja minusta tuntui että minun pitäisi sanoa jotakin.

»Lensitkö siis vartiomiesten päiden yli kuin Hugin ja Munin?»

Pieni marskimies pudisti päätään. »Lampi ja joki ovat yhä jäässä, joten linnaketta voi lähestyä mistä suunnasta haluaa. Vain portilla on vahdit.»

Minä, Ymer ja Torste katsoimme toisiamme. Torste nyökkäsi hitaasti, ja se vahvisti päätöksen. Torsten mielipide oli Ymerille yhtä tärkeä kuin minunkin, vaikka en olisi sitä millään halunnut myöntää.

»Ehkäpä vielä teenkin sen, Ymer», murahdin kun huomasin hänen ilmiselvän riemunsa siitä, että hän pääsisi pian vetäisemään Margygen, mahtavan sotakirveensä, kotelosta jota kantoi selässään.

»Aivan varmasti teet», Ymer sanoi.

»Teet mitä, Ulv?» kysyi Torste, kun kumpikaan meistä ei sanonut sen enempää.

»Myy Ymerin jollekulle sinimiehelle Særklandin paahteisille pas-kamaille. Sieltä ei muuta löydy kuin hiekkaa ja rumia ämmiä.»

Ymerin hymy hyytyi, ja hänen ilmeensä muuttui tuikeaksi. »Jopa kelvottomien sinimiesten keskuudesta löytyy ainakin sinua parempi herra – vieläpä helposti.»

Nyökkäsin ja sanoin Einarin kertoneen heimosta, jonka miehet olivat mustia kuin yö, eivät syöneet lainkaan lihaa, ruoskivat orjansa joka aamu ja joivat pelkkää vettä.

Ymer sinkosi minuun kiukkuisen katseen ja alkoi pakata telttaamme. Einar oli totta vie kertonut miehistä, jotka olivat mustia kuin yö, mutta loput olin keksinyt omasta päästäni.

»Johdata meidät Ottin kuuluisaan Soturilinnaan, Harek», sanoi Torste.

II

Soturilinna kohosi edessämme iltahämärässä. Linnoituksen portti näytti uhkaavalta ja yhtä voittamattomalta kuin paaluvarustuskin. Hallista ei näkynyt kuin katto, mutta se oli niin suuri, että itse hallillakin täytyi olla melkoisesti kokoa. Parinkymmenen askelen päässä hallista näytti olevan kaksi maakotaa ja lato. Koko linna, tai Soturilinna kuten sitä mieluummin nimitin, oli niin vanha, että kaikki kotieläimetkin olivat varmasti asustaneet hallissa niin kuin tapana oli vanhoina aikoina. Ennen vain suurmiehistä vauraimmat olivat pitäneet elikoitaan tallissa. Tuota kaikkea en ollut itse päätellyt, vaan olin kuullut sen Torstelta.

»Eikö heillä ole mitään eläimiä, ei edes hevosia?» ihmetteli Ymer, joka oli kiivennyt tammen latvaan tähystämään. »Onpa kummallista!«

»Mitä muuta näet?» Torste kysyi. »Onko hallissa monta ovea tai näkyykö jotain muuta, mikä meidän pitäisi ottaa huomioon?«

»Hallissa on vain yksi ovi sillä puolen, joka näkyy tännepäin, ja se helpottaa talonpoltoa... Jos nyt pääsemme muurin yli», Ymer sanoi ja lähti kapuamaan alas puusta.

Vilkaisin Torstea ja nyökkäsin. Halusin muurin yli, sillä minusta olimme odotelleet jo liiankin kauan.

Harek osasi kertoa, että vartiomiehiä oli aina neljä. Tasaisin väliajoin heistä kaksi kierteli joen ja lammen rannassa. Paaluvarustus, tiiviinä riveinä kohoavien pitkien ja teräväkärkisten pystyhirsien vyö, oli nie-men joka puolella pystytetty aivan vesirajaan. Muurin ensimmäisessä rivissä paaluilla oli korkeutta kolmen täysikasvuisen miehen verran,

ja keskemällä ne olivat sitäkin korkeampia. Näytti siltä kuin Soturilinna olisi asetettu jättiläismäisen siilin selkään.

Neljää vartiomiestä lukuun ottamatta Ottin miehet pysyttelivät Harekin mukaan sisällä hallissa, ja siellä oli meneillään juomingit. Naiset, lapset ja eläimet näyttivät puuttuvan linnasta kokonaan, ja se oli Harekista epäilyttävää. Oli hän sentään nähnyt yhden hoikan hahmon, jolla oli pitkät, vaaleat ja kauniisti kammatut hiukset. Hahmo oli muistuttanut naista mutta kulki miesten vaatteissa.

»Sellaisia ne gotlantilaismiehet ovat», Ymer sanoi minulle, kääntyi sitten Harekin puoleen ja jatkoi: »Miten olit ajatellut, että pääsemme linnoituksen sisäpuolelle?»

»Kiipeämme paalumuurin yli», Harek sanoi. »Se käy helposti, kun katsoo mihin jalkansa laittaa.»

Ymer toljotti pientä marskien miestä tyrmistyneenä. »Katsoo mihin jalkansa laittaa?» Harekin nyökätessä hän osoitti omia jalkojaan. »Pelkästään minun toinen jalkani vie enemmän tilaa kuin sinä.»

Siihen Harek ei osannut sanoa mitään, ja minä vilkaisin Torstea toivoen, että hänellä olisi jokin suunnitelma. Ei ollut.

»Hyvä on», huokaisin ja otin askelen kohti linnoituksen porttia. »Sitten minä menen portille ja huudan Ottille, että haastan hänet kaksintaisteluun.»

Torste kiskaisi minut takaisin. »Kuulehan nyt, Ulv. Nuo tuolla tosiaan näyttävät Ottin mustapukuisilta gotlantilaissotureilta, mutta tuskinpa Ott kaksintaisteluun suostuu.»

»Mutta...» aloitin ja suljin saman tien suuni. Inhoan kaikenlaista heikkoutta, niin miekkakäden kuin mielenkin heikkoutta.

»Harek!» Taisin kuulostaa vihaliselta, koska marskimies vetäytyi heti hiukan kauemmas. »Miten pääsemme linnoitukseen ilman että...»

»Rakentamalla tikapuut», sanoi Torste.

»Tikapuut?»

Torste nyökkäsi ja katsoi Harekia. »Olen varma, että Harek tietää paaluvarustuksessa sopivan kohdan, jossa muuri ei ole täysin tiivis tai muuta sellaista.»

Harek nyökkäsi ja kertoi, että muurin lammenpuoleisella laidalla oli jäiden katkomia paaluja.

»MINÄ ISKIN JA PISTIN MIEKALLANI,
RIEHUIN KUIN KUOLEMAN PYÖRRE-
MYRSKY ENKÄ PÄÄSTÄNYT SUUSTANI
SANAAKAAN, SILLÄ TOR KUISKI
KORVAANI JA OLI YHTÄ RAIVOISSAAN
KUIN MINÄKIN.»

Vuonna 943 viikingit hallitsevat Pohjolaa. Heistä äkkipikaisin ja sotaisin on nuori Ulv, taitava jousiampuja ja miekkamies. Soturintaidot eivät kuitenkaan takaa harkitsevaisuutta, ja vihastuksissaan Ulv tuikkaa serkkunsa linnan tuleen. Hetkellinen viha johtaa Ulvin polulle, joka muuttaa hänen elämänlankaansa peruuttamattomasti. Viikingit kun ovat tunnettuja pitkä-vihaisuudestaan ja kostonhimostaan...

Kuninkaan sukua on toinen osa valtavan suosittua viikinkisaagaa, joka seuraa nuoren Ulvin vaihteita Euroopassa ja Tanskassa 900-luvulla.

